

การวิจัยทางบริหารธุรกิจ

* ชูติระ ระบอบ

คำนำ

ความเจริญก้าวหน้าของมนุษยชาติในปัจจุบันได้ขยายขอบเขตกว้างขวางจากอดีตที่ผ่านมาเป็นอย่างมาก ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาศาสตร์แห่งความรู้ทางวิทยาการสมัยใหม่ ผลการศึกษาวิจัยที่เกิดจากการแสวงหาความรู้ข้อเท็จจริงอย่างเป็นระบบได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งทางด้านสุขภาพ การสื่อสาร คมนาคม เศรษฐกิจ การผลิต

ในอุตสาหกรรม การศึกษา การดำเนินการทางธุรกิจมนุษย์สามารถกำหนดกฎเกณฑ์และทฤษฎีเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการวางแผนเพื่อการตัดสินใจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความอยู่ดีกินดีตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในอันที่จะเอื้ออำนวยต่อสภาพการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม ทั้งนี้เป็นผลมาจากการค้นคว้าวิจัยอย่างไม่หยุดนิ่งเพื่อตอบสนองความต้องการที่มีอยู่อย่างไม่จำกัดนั่นเอง

การศึกษาวิจัยปัจจุบันจึงมิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะ

---

* อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ : บธ.ม. (การจัดการและการบริหารองค์กร)
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

สาขาวิชาหรือศาสตร์แขนงหนึ่งแขนงใดเท่านั้น เราจะพบว่าปรากฏอยู่ในวิทยาการแทบทุกสาขา เช่น การวิจัยทางด้านประชากรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ บริหารรัฐกิจ โดยเฉพาะทางด้านบริหารรัฐกิจได้ครอบคลุมทั้งสาขาวิชาการตลาด การผลิต และการดำเนินงาน การเงิน ตลอดจนการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นองค์ประกอบหรือเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจ

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยทางด้านบริหารธุรกิจ

๑. ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ทางด้านวิชาการ การค้นพบทฤษฎีและหลักการที่นำไปสู่การพัฒนาความก้าวหน้าทางธุรกิจ เช่น การวิจัยดำเนินงาน ทฤษฎีการบริหาร ทฤษฎีการเงิน ทฤษฎีผลิตภัณฑ์ ทฤษฎีราคา ทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งเกิดจากการศึกษาคิดค้นอย่างมีระบบ มีระเบียบวิธีการโดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การตั้งสมมติฐาน การทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์และสรุปผล

๒. ช่วยให้สามารถเข้าใจถึงแก่นแท้ของปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการทราบเพื่อทำการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาติดตามมาอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาความไม่สมดุลระหว่างจำนวนประชากรกับทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการผลิตในอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ปัญหาการแข่งขันทางธุรกิจที่ทำให้เกิด

ความเสื่อมโทรมทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม เป็นต้น

๓. การวางแผนและกำหนดนโยบายธุรกิจสามารถจัดทำได้อย่างแม่นยำถูกต้องจากผลการศึกษาวิจัย การมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ เกิดจากผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ สำหรับนำมาใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนหรือคาดการณ์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อกำหนดนโยบายธุรกิจ และเป็นแนวทางการดำเนินงานของกิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๔. สามารถกำหนดยุทธวิธีหรือกลยุทธ์ทางธุรกิจได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการแข่งขันในทางธุรกิจ การแข่งขันของโลกธุรกิจปัจจุบันนับจะมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา ภายหลังที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในสังคมโลกทำให้อุณหภูมิของการแข่งขันในรูปแบบเสรีนิยมทางการค้าแพร่กระจายออกไป การวิวัฒนาการของสังคมโลกที่ก้าวเข้าสู่ยุคไร้พรมแดนทำให้หน่วยงานธุรกิจในแต่ละระดับมีความตื่นตัวเพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีการนำกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาวิจัยและพัฒนามาใช้เพื่อความอยู่รอดและเพื่อความมั่นคงของกิจการหรือเพื่อสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่งธุรกิจ

ความหมาย

การวิจัย (RESEARCH) หรือระเบียบวิธีการวิจัย (RESEARCH METHODOLOGY) หมายถึง การแสวงหาหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ หรือการพัฒนาความรู้ที่มีอยู่แต่เดิมให้กว้างขวางออกไป โดยอาศัยหลักการและวิธีการ

ทางวิทยาศาสตร์ (SCIENTIFIC METHOD) กล่าวคือ เป็นการศึกษาค้นคว้าที่มีระบบ มีขั้นตอน มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนเด่นชัด มีการใช้เครื่องมือและการทดสอบทั้งโดยการใช้หลักฐานหรือหลักการทางด้านวิชาการสำหรับการวิเคราะห์ค้นหาความจริง ดังนั้น การวิจัยทางด้านการบริหารธุรกิจจึงเป็นการศึกษาค้นคว้าหรือแสวงหาความรู้ในขอบข่ายของการดำเนินธุรกิจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และนำผลที่ได้มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ

การศึกษาวิจัยอาจกระทำได้ทั้งในรูปแบบวิธีการอุปมาน (INDUCTIVE METHOD) โดยการค้นหาความรู้ข้อเท็จจริงจากการสังเกตหรือสังเกตข้อเท็จจริงย่อยและนำมาสรุปเป็นข้อเท็จจริงใหม่ที่เกิดขึ้น หรืออาจเป็นการศึกษาวิธีการใช้รูปแบบวิธีการอนุมาน (DEDUCTIVE METHOD) จากการค้นหาความรู้จากการอ้างข้อเท็จจริงที่พบแล้วว่าเป็นความจริงทั่วไปและนำมาสรุปเป็นข้อเท็จจริงใหม่

ลักษณะและขอบเขตของการวิจัยทางด้านการธุรกิจ

การวิจัยทางด้านการธุรกิจมีขอบเขตการศึกษาที่กว้างขวาง จัดเป็นการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับศาสตร์แขนงอื่น ๆ ลักษณะและขอบเขตการวิจัยเกี่ยวกับประเด็นสำคัญดังนี้

๑. การกำหนดข้อสมมติฐานจากการคาดคะเนอย่างมีเหตุผล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดขอบเขตปัญหาที่จะทำการศึกษาได้อย่างชัดเจน แน่นนอน และมีความเป็นไปได้ในการวิเคราะห์และสรุปผล เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องว่ามีผลต่อกันใน

ลักษณะใด ตัวอย่างเช่น การสำรวจทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์สินค้าชนิดหนึ่งชนิดใด การตั้งสมมติฐานโดยผู้วิจัยอาจจะมุ่งพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเท่านั้น เช่น ตัวแปรเพศ อาชีพ รายได้ ฯลฯ ซึ่งในกรณีนี้การวิจัยจะสมมติให้ปัจจัยอื่นคงที่ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัยให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นนั่นเอง

๒. การศึกษากลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยเป็นที่ยอมรับกันว่า การศึกษากลุ่มตัวอย่างจากประชากรเป็นวิธีที่ดีและมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ตัวแทนที่ดีของประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีขนาดที่พอเหมาะ และนำผลที่ได้มาสรุปอ้างอิงหรืออธิบายลักษณะของประชากรให้มีความใกล้เคียงถูกต้อง และมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

๓. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยทางด้านการบริหารธุรกิจส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่แสดงคุณสมบัติของปรากฏการณ์หรือประชากรที่สังเกต ข้อมูลที่ได้จำแนกเป็น ๒ ลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ (PRIMARY DATA) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง หรือข้อมูลภาคสนาม โดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม ตลอดจนการตรวจสอบรายการ และข้อมูลทุติยภูมิ (SECONDARY DATA) เป็นข้อมูลที่ได้จากการบันทึก เอกสาร ตำรา ที่ได้

มีผู้จัดทำขึ้นและเก็บรวบรวมไว้แล้ว ลักษณะของข้อมูลประเภทนี้ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในอดีต มีลักษณะความต่อเนื่องและเป็นระยะเวลานาน ได้รับการประมวลขึ้นจากหลักฐานต่าง ๆ

คุณสมบัติของข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือเก็บรวบรวม จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้ มีความน่าเชื่อถือ (RELIABILITY) ความถูกต้องสมบูรณ์ (VALIDITY) ความเกี่ยวข้อง (RELEVANCY) และความไม่มีอคติ (UNBIASED) ขั้นตอนการวิจัยทางด้านบริหารธุรกิจ

๑. กำหนดปัญหา (STATEMENT OF THE PROBLEM) การวิจัยจะเริ่มต้นด้วยปัญหาการวิจัย ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดเป้าหมายและทิศทางของการศึกษา ปัญหาในที่นี้หมายถึงสิ่งที่นักวิจัยต้องการรู้หรือทราบข้อเท็จจริงในเรื่องหนึ่งเรื่องใด และนำไปสู่การอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น หลังจากนั้น จะทำการนิยามหรือให้ความหมายของปัญหาที่จะทำการศึกษามีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างไร

๒. การตั้งสมมติฐานการวิจัย (RESEARCH HYPOTHESIS) เป็นการคาดคะเนพยากรณ์ หรือการอธิบายผลและคำตอบของสิ่งที่ต้องการทราบ (ปัญหา) ไว้ล่วงหน้า โดยใช้หลักเหตุผล หรือหลักฐานข้อเท็จจริงที่ปรากฏสมมติฐานและถูกจำแนกออกเป็น ๒ ชนิด ได้แก่ สมมติฐานการวิจัย (RESEARCH HYPOTHESIS) และสมมติฐานทางสถิติ (STATISTICAL HYPOTHESIS) สมมติฐานที่ตั้งขึ้นจะต้องสามารถทำการทดสอบได้ว่าเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่

๓. การออกแบบวิจัย (RESEARCH DESIGN)

ก่อนที่จะทำการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องกำหนดขอบเขตเค้าโครงเรื่องที่ศึกษาในรูปแบบของการเขียนโครงร่างการวิจัย (RESEARCH PROPOSALS) ซึ่งเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวของการทำวิจัย โดยจะระบุหัวข้อสำคัญต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ชื่อเรื่องจนถึงวิธีการวิเคราะห์และสรุปผล

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล (COLLECTING DATA) วิธีการศึกษาหาความรู้ข้อเท็จจริงในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเครื่องมือที่ใช้ในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ซึ่งแล้วแต่ลักษณะของปัญหาที่ต้องการทราบหรือประเภทของข้อมูลที่จัดเก็บ เพื่อที่จะนำมาประมวลผลและวิเคราะห์โดยใช้หลักการและวิธีการต่าง ๆ

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล (DATA ANALYSIS) ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จะถูกนำมาทำการวิเคราะห์ ตามหลักของ เหตุผลหรือด้วยวิธีการทางสถิติ เช่น การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา การทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ความถดถอย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องจะช่วยให้เห็นสภาพความเป็นจริงของสิ่งที่ค้นพบ และเป็นพื้นฐานของแนวความคิดใหม่อีกด้วย

๖. การสรุปผลและการทำรายงานวิจัย (CONCLUSION AND REPORTING) เมื่อผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วก็จะทำการแปลความหมายข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ โดยอาจนำเสนอในรูปแบบตาราง บทความ หรือกราฟ เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจง่าย พร้อมทั้งจัดทำสรุปผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์

หรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในตอนแรกเริ่มการวิจัยหรือไม่ และทำรายงานวิจัยซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่จะนำเสนอผลงานวิจัยต่อสาธารณชนเพื่อรับทราบว่าได้มีงานวิจัยเรื่องนี้เกิดขึ้นแล้ว

การเขียนรายงานวิจัยทางด้านการบริหารธุรกิจ

การจัดเตรียมเค้าโครงร่างการวิจัย (RESEARCH PROPOSAL) นับเป็นสิ่งสำคัญและเป็นขั้นตอนแรกที่นักวิจัยจะต้องดำเนินการสำหรับกระบวนการวิจัย เค้าโครงร่างการวิจัยที่มีความชัดเจน ถูกต้อง จะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถของผู้วิจัยในเรื่องที่จะทำการศึกษานำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงาน วิจัยโครงร่างการวิจัยที่จัดทำขึ้นมีความสำคัญดังนี้

๑. เป็นแนวทางของการวิจัยในเรื่องที่ศึกษาว่ามีขอบเขตชัดเจนเพียงใด

๒. สำหรับเป็นเครื่องมือติดตามผลความคืบหน้าของงานวิจัยในแต่ละขั้นตอน

๓. กำหนดขอบเขตการบริหารงบประมาณงานวิจัย

๔. ใช้เป็นเอกสารเพื่อขอรับทุนสนับสนุนการวิจัย รูปแบบ (FORMAT) ของโครงร่างการวิจัยโดยทั่วไปจะประกอบด้วยสาระสำคัญได้แก่

๑. ชื่อโครงการ (TITLE) หมายถึงเรื่องที่ทำการศึกษาค้นคว้า เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเนื้อเรื่องของการวิจัย การว่าผู้วิจัยมีแนวความคิดหรือกำหนดขอบเขตการวิจัยในรูปลักษณะใด การตั้งชื่อโครงการวิจัยที่ชัดเจนจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักวิจัยสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้

๒. ประเภทของงานวิจัย (RESEARCH CATE-

GORY) งานวิจัยในปัจจุบันได้ถูกจำแนกหรือจัดแบ่งลักษณะตามสาขาวิชาต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาหรือจัดสรรเงินทุน ประเภทของงานวิจัยแบ่งได้หลายลักษณะทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์และวิธีการที่นำมาใช้ เช่น การวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ การวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ เป็นต้น

๓. ชื่อสถาบันประวัติผู้วิจัย (NAME OF INSTITUTION AND RESEARCHER) โครงร่างการวิจัยที่ขอรับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องแสดงถึงสถาบันหรือหน่วยงานที่ผู้วิจัยสังกัดอยู่ พร้อมทั้งประวัติของหัวหน้าโครงการวิจัย คณะผู้ทำการวิจัย และข้อมูลโดยสังเขปของนักวิจัยที่ร่วมโครงการ เช่น ชื่อ ที่อยู่ ตำแหน่งหน้าที่การงาน ประวัติการศึกษา ประสบการณ์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาสำหรับ ผู้อนุมัติ

๔. ความสำคัญและที่มาของปัญหา (BACKGROUND) เป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงเรื่องที่จะทำการศึกษามีความสำคัญและประวัติความเป็นมาอย่างไร โดยจะต้องอธิบายถึงปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกับปัญหาหรือสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการทราบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรอบรู้และความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษา ประเด็นปัญหาสำคัญของเรื่องคืออะไร เพราะเหตุใดจึงสนใจเรื่องนี้

๕. วัตถุประสงค์ (OBJECTIVES) ผู้วิจัยจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ศึกษาให้ชัดเจน โดยกำหนดเป็นข้อ ๆ อย่างเด่นชัด เพื่อแสดงเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายหรือสิ่งที่ต้องการทราบจากปัญหาที่ตั้งไว้ การเขียนวัตถุประสงค์จะต้องมีลักษณะสั้น กระชับรัด เฉพาะเจาะจง

เข้าใจง่าย

๖. สมมติฐาน (HYPOTHESIS) เปรียบเสมือน การคาดคะเนคำตอบล่วงหน้าในเรื่องที่ทำการศึกษาเป็นการ เดทหรือสมมติอย่างมีหลักเกณฑ์ เหตุผล เพื่อนำไปทดสอบ ผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลว่าเป็นไปตามที่นักวิจัย คาดหวังหรือไม่ โดยอาศัยการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ สมมติฐานที่ตั้งไว้จะต้องมีความชัดเจน ตรวจสอบได้ และมีทฤษฎีหลักการหรือเหตุผลสนับสนุน

๗. ขอบเขตของการศึกษา (SCOPE AND LIMITATION OF THE PROBLEM) การกำหนดขอบเขต ของปัญหาที่จะทำการศึกษาไว้อย่างชัดเจน จะทำให้นักวิจัย และผู้อ่านทราบว่า เนื้อหาของเรื่องครอบคลุมประชากร ระยะเวลา พื้นที่การศึกษากว้างขวางมากน้อยเพียง ใด นอกจากนั้น ยังเป็นสิ่งที่ทำให้หน่วยงานสนับสนุนทุน วิจัยในการพิจารณาถึงความเหมาะสมทางด้านงบประมาณที่ ใช้ในการศึกษาวิจัยอีกด้วย

๘. ข้อตกลงเบื้องต้น (BASIC ASSUMPTION) หมายถึง สิ่งที่ยอมรับว่าเป็นจริงโดยไม่ต้องมีการทดสอบ เป็นสภาพการณ์หรือเงื่อนไขของการทำวิจัยที่สามารถยอมรับได้ นอกจากนี้ยังหมายความรวมถึงข้อตกลงที่ผู้วิจัย กำหนดขึ้นเพื่อทำความเข้าใจกับผู้อ่านล่วงหน้า เช่น แบบ สอบถามที่ใช้นั้นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการทดสอบให้ข้อมูล ตามความรู้สึกที่แท้จริง หรือคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบที่ ใช้ในการวิจัยสามารถนำมาจัดระเบียบวิธีตามวิธีการทางสถิติ ได้

๙. นิยามศัพท์เฉพาะ (DEFINITION OF

SPECIFIC TERM) คำที่ใช้ในการศึกษาวิจัยอาจมีลักษณะ เป็นคำศัพท์ทางวิชาการที่ยังไม่มีการใช้อย่างแพร่หลาย หรือ คำที่อาจตีความหมายได้หลายอย่าง ซึ่งผู้วิจัยต้องให้ความหมายอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกับผู้วิจัย เช่น จริยธรรมทางธุรกิจ การประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น

๑๐. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (REVIEW OF RELATED LITERATURES) เป็นการ ศึกษาถึงแนวความคิดและทฤษฎีเพื่อให้เห็นความเป็นมา และความสัมพันธ์กับปัญหาที่จะทำการวิจัย โดยเฉพาะการ วิจัยทางด้านวิชาการ การเสนอแนวความคิดและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การวิจัย มีความต่อเนื่องกับความรู้ที่มีอยู่เดิม ข้อมูลที่ได้มาจากเอกสารซึ่งหมายถึงตำรารายงานทางวิชาการงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ

๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (PRACTICAL APPLICATION) สิ่งนี้นักวิจัยต้องการแสดงให้เห็น ผู้อ่านผลงานวิจัยทราบว่าข้อค้นพบจะเป็นประโยชน์อย่างไร ลักษณะใดและกับใครบ้าง ข้อที่จะต้องพิจารณาก็คือ ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษานั้นสอดคล้องหรือเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ก่อนที่จะทำการวิจัยหรือไม่ และการเขียนจะต้องเรียงลำดับจากข้อที่เป็นประโยชน์มากที่สุด ไปสู่สิ่งที่เป็นประโยชน์ในลำดับที่รองลงมา

๑๒. วิธีการดำเนินการวิจัย (PROCEDURE OF THE STUDY) เป็นการกำหนดระเบียบวิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติงานตามหลักทางวิทยาศาสตร์ให้มีความชัดเจน เป็นขั้นตอน โดยมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

๑. ประชากร (POPULATION)
๒. กลุ่มตัวอย่าง (SAMPLES)
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (RESEARCH INSTRUMENTS)
๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล (COLLECTION DATA)
๕. การวิเคราะห์ข้อมูล (DATA ANALYSIS)
๖. การแปลความหมายและสรุปผล (SUMMARY AND CONCLUSION)
๑๓. ระยะเวลา (DURATION) ผู้วิจัยจะต้องทำการกำหนดแผนการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลา อาจนำ

เสนอในรูปของตารางที่มีการกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน นับตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการวิจัย

๑๔. งบประมาณ (BUDGET) การนำเสนอรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการศึกษาโดยผู้วิจัยจะต้องระบุหรือกำหนดจำนวนเงินในระดับที่เหมาะสมและสมเหตุผลตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย พร้อมทั้งจำแนกค่าใช้จ่ายตามหมวดต่าง ๆ อย่างถูกต้องชัดเจน เช่น ค่าตอบแทนนักวิจัยและผู้ช่วย ค่าใช้สอย ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น การเขียนผลงานวิจัยเพื่อขอรับทุนอุดหนุนจากต่างประเทศจะต้องระบุอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราด้วย

บรรณานุกรม

- วินัส พิชาวนิชย์ และ สมจิต วัฒนาชยากุล. สถิติสำหรับสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗.
- สรชัย พิศาลบุตร. สถิติเพื่อการวิเคราะห์และการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๗.
- สุชาติ ประสิทธิ์สินธุ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. การสุ่มตัวอย่างทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำราวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม, ๒๕๓๑.
- Grimm, L.G. and Others. Statistical Applications for the Behavioral Sciences. New York : John Wiley & Sons, 1993.
- Sanders, William B. and Pinhey, Thomas K. The Conduct of Social Research. Newyork : Holt, Rinehart and Winston, 1983.